

Natura 2000 område nr. 46 Anholt og havet nord for

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området udgøres af størsteparten af Anholt, som ligger isoleret midt i Kattegat over 40 km fra Jyllands kyst, samt et større havområde nord for øen.

Anholt domineres på land af Ørkenen, som består af klitter. Ørkenen var tidligere dækket af fyrreskov, men overdreven hugst skabte Ørkenen. Samlet set udgør Ørkenen 85 % af landarealet. Enkelte af klitterne er aktive vandreklitter. Klitterne "står" på hævet havbund. Flere steder mellem klitterne kan revlerne fra havbunden ses.

Den østlige del af Anholt er en moræneknold, hvor skrænterne mod nord og syd, Nordbjerg og Sønderbjerg, indgår i Natura 2000-området sammen med det store vådområde Flakket på den nordvestlige del af øen.

Den marine del af området udgør mere end 95 % af områdets areal. Her er området domineret af sandbund.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. På landsiden drejer det sig om en række klittyper. Selvom de ikke kan måle sig med de vestjyske klitter findes her alligevel naturtyper af meget stor værdi - især er lavfloraen meget unik med mange sjældne og forureningsfølsomme arter. På Sønderbjerg og Nordbjerg findes store partier af naturtypen *enebær* på klit. Ved Totten, Anholts østspids, er der udlagt et reservat for *gråsæl* og *spættet sæl*. Især gråsæl er meget sjælden i Danmark, og nyder her beskyttelse mod forstyrrelser i form af færdsel. I Ørkenen yngler, som et af de få steder i landet, den meget sjældne fugl *markpiber*, og i Flakket, som er domineret af *tagrør* yngler bl.a. flere ternarter. Havet nord for Anholt er udpeget for at beskytte havlevende andefugle som *sortand*, *fløjsand* og *ederfugl*.

På det marine område er der store områder med sandbanker, men på grund af beliggenheden midt ude i Kattegat er det svært for *ålegræs* og tang at få rod fæste. Bundfaunaen domineres af bløddyr.

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper. På hver lokalitet er tilstanden beregnet ud fra en række registreringer i felten af de økologiske forhold (struktur) og artssammensætning. Denne tilstand er truet af de nedenfor nævnte trusler.

Trusler mod områdets naturværdier

Tilgroning med buske er den største trussel i området. Den invasive art *bjerg-fyr* er blevet udplantet og spredes i Ørkenen. En anden invasiv art *rynket rose* spredes med havet og etablerer sig i den hvide klit, hvor den langsomt øger sin udbredelse. Endelig spredes mosset *stjerne-bredribbe* på de vegetationsfrie arealer i Ørkenen. Mosset har en god spredningsevne og fortrænger efterhånden den oprindelige lav- og mosflora.

Målsætning og indsats

Målsætningen er at Natura 2000-området fortsat indeholder store uforstyrrede naturarealer, som er levested for en række sjældne arter af bl.a. laver. Ørkenen skal forblive lysåben, og den fri dynamik sikres, så successionen af klitnaturtyper kan bevares. Der foregår fortsat dannelse af nye klitter langs vandet og i vindbrud, som kan skabe grundlag for klitlavninger, grøn- og gråklitter, klithede, grårisklit, enebærklit og skovklit længere inde i landet.

Havområdet udgør et godt levested for de internationalt vigtige forekomster af overvintrende og fældende havdykænder som ederfugl, sortand og fløjlsand samt for den store bestand af sæler. Endelig sikres ynglestederne for sæler.

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst på de terrestriske naturtyper.. Desuden skal de marine naturtyper sikres og samtidig sikres levestederne for områdets udpegede arter. Endelig foretages der bekæmpelse af invasive arter

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger				X
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslæt mm.				X
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser			X	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.				